

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԼՈՒՈՒ ՄԱՐԶԻ
ԱՆՏԱՌԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ**

**2019-2022 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ
ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐ**

**Հաստատվել է Լոռու Անտառաշեն համայնքի
ավագանու 2019 թ-ի դեկտեմբերի 25-ի թիվ 24-Ն որոշմամբ**

ԱՆՏԱՌԱՇԵՆ 2019թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ներածություն.....	3
2. Համառոտ տեղեկություն.....	
Պատմական ակնարկ.....	4
3. Անտառաշեն համայնքի տեսլականը	
4. Մոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վերլուծություն	
5. Հիմնահարցերի բացահայտում և վերլուծություն.....	
6. Առաջնահերթ հիմնահարցերի վերլուծություն	
7. Ռազմավարության սահմանում	

1. Ներուծություն

Համայնքի սոցիալ- տնտեսական զարգացման ծրագիրը այն հիմնական փաստաթղթերից մեկն է , որը մշակում է համակնքապետի և նրա աշխատակազմի կողմից քննարկվում և հաստատվում է համայնքի ավագանու կողմից, դրվում է գործողության մեջ: Ծրագիրը ձևավորվել է համայնքի վրա արտաքին միջավայրի ազդեցության համակողմանի վերլուծության , սոցիալ-տնտեսական, ներքին իրավիճակի համալիր գնահատման, առկա և ներուժային հնարավորությունների (բնական,աշխարհագրական, տնտեսական, սոցիալական, ֆինանսական, մարդկային) հաշվառման արդյունքում:

Ծրագիրն ավելի իրատեսական դարձնելու համար գնահատել են նաև ֆինանսական ռեսուրսները և առաջարկված ծրագրերից ակնկալող արդյունքները:

ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱԿՆԱՐԿ

Լոռու մարզի Անտառաշեն համայնքը ստեղծվել է 1937 թվին Խորհրդ. միության կողմից ովքեր փորձնական նպատակով բազմացրել են 25-30 արծաթափայլ աղվես, որը հետագայում հիմք է հանդիսացել Գազանաբուծական տնտեսության համար: Գյուղը գտնվում է ծովի մակարդակից 1900 մ. բարձրության վրա, շրջապատված է կանաչազարդ անտառներով, բարձրադիր լեռներով, լեռներից հոսող գետը հասնում է անմիջապես գյուղի ջրամբարը, որը բնակչությանը բավարարում է ամբողջությամբ: Գյուղի կլիմայական պայմանները բարենպաստ են. ձմեռը ցրտաշունչ իսկ ամառը զով: Ինչպես հանրապետության մյուս շրջաններում, այնպես էլ մեր մոտ վերջին տարիներին բնության անբարենպաստ պայմաններից տուժում է գյուղատնտեսությունը: Գյուղացիական տնտեսության զբաղմունքը՝ անասնապահությունն է ու հողագործությունը, իսկ նախկինում զբաղվել են գազանաբուծությամբ:

Կարևոր է նշել, որ երկար տարիներ զբաղվելով գազանաբուծությամբ տալով հանրապետությանը մեծ եկամուտներ: տնտեսությունը միակն է եղել նույնիսկ արտասահմանյան երկրներում ուր արտահանվել է ոսկեփայլ մորթի: Եթե 1937 թվին միությունը ունեցել է 25-30 գազան ապա 1988 թվին արտահանվել է 17000 կգաքիսի, 10000 աղվեսի մորթի պաշտպանելով մայրական կազմը: 1990թ. տնտեսությունը կանգնել է փլուզման եզրին, որը շարունակվեց մինչև 1994թ.-նը: Այդ օրվանից սկսած համայնքը զրկվել է գրեթե ամեն ինչից: Երբ ամենուր կատարվում է կատարվում էր սեփականաշնորհման գործընթացը, մեր համայնքում այն չիրականացավ: Համաձայն ՀՀ Գերագույն խորհրդի 31-ը հոկտեմբերի 1991 թ.-ի որոշման Անտառաշենը առանձնացվել է Լեւոնտովոյի գյուղական խորհրդից, դարձել ինքնուրույն: Համայնքի վարչական տարածքը 1043,27 հա. մշտական բնակչությունը 276 մարդ է, համայնքը չունի գազ դպրոց, բուժկետ: Մարդիկ զբաղվում են հողագործությամբ և անասնապահությամբ:

ԱՆՏԱՌԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՏԵՍԼԱԿԱՆԸ

Անտառաշեն համայնքը առաջիկա հինգ տարիների ընթացքում ակնկալում է բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ-տնտեսական պայմանները, օգտագործելով սեփական ռեսուրսները և բարերարների կարողությունները: Անհրաժեշտ է համայնքում ստեղծել երիտասարդ սերնդի համար մշակույթային, սպորտային կենտրոններ, գյուղը զազաֆիկացնել:

4. Սոցիալ-տնտեսական իրավիճակի վերլուծություն

4.1. Համայնքը ունի 94 տնային տնտեսություն, որից առկա է 84-ը:

Մշտական բնակչությունը կազմում է 243 մարդ: Առկա բնակչության թիվը 233 մարդ, որից 126 տղամարդ, 107 կին: Համայնքում բնակվում են ռուսներ և հայեր:

Համայնքում ընտանեկան նպաստ ստանում են 24 ընտանիք:

Միայնակ չաշխատող կենսաթոշակառու՝ երեքն են:

2015 թ-ից մշտական բնակչության մեկնող չենք ունեցել, ինչպես նաև չունենք նոր բնակիչներ:

Արտագնա աշխատանքի մեկնողների թիվը կազմում է մոտ 25-30 մարդ:

Զբաղվածություն

Համայնքի զբաղված բնակչության թվականը 118-ն է, որից 118-ը ընդգրկված է գյուղատնտեսական գործունեության մեջ (ինքնազբաղվածություն և վարձու) աշխատանք: Ոչ գյուղատնտեսության ոլորտում ընդգրկված են 8 մարդ մասնավորապես պետական մարմիններում համայնքի ղեկավար, համայնքային 2 ծառայող տեխնիկական սպասարկման աշխատող՝ 1-ը, 2-ը պայմանագրային զինծառայող, 1-ը գազի գրասենյակում և մեկը մասնավոր սեկտորում: Համայնքը ունի 30 աշակերտ որոնք հաճախում են հարեվան Լերմոնտովոյի դպրոցը՝ համայնքապետարանի ավտոբուսով, ունենք 3 ուսանող բանակում ծառայում են 4-ը:

Համայնքում չեն գործում սոցիալական ծառայություններ, Նոտարական գրասենյակ, ԶԱԳՍ-ի բյուրո, աղետների ռիսկերի նվազեցման համակարգող մարմին և այլ կառույցներ: Թվարկված ծառայությունները հասանելի են Անտառաշեն համայնքից 16-կմ հեռավորության վրա գտնվող մարզկենտրոնում՝ Վանաձորում: Գյուղատնտեսական զբաղվածությունը համայնքում արդյունավետ չէ և դա լրջագույն պատճառ է հանդիսանում դեպի Ռուսաստան արտագնա (սեզոնային) աշխատանքի մեկնողների թվի տարեցտարի ավելանալու համար: Արտագնա աշխատանքի մեկնողները հիմանականում երիտասարդներ են:

4.1.3. ՀՈՂԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ և ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒՅՈՒՆ

Անտառաշեն համայնքի վարչական տարածքը կազմում է 1043,23 հա որից 701,17 հա կազմում են գյուղատնտեսական նշանակության հողերը: Վարելահողերը կազմում են 22,12 հա, որից սեփականաշնորհված 0,26 հա, բնակելի շինությունների տակ 16,22 հա, արդյունաբերական, արտադրականա շինությունների տակ՝ 16,06 հա, ճանապարհների տակ՝ 0,79 հա անտառային հողեր՝ 296,61, ջրային ֆոնդի հողեր՝ 0,78 հա, այլ նշանակության՝ 9,64 հա, խոտհարք՝ 562,02 հա, որից վարձակալության 30,37 հա: Գյուղատնտեսության արտադրության կազմակերպումը լրջորեն խոչնդոտում են բնակլիմայական պայմանները, գյուղացիական տնտեսությունների փոքր չափերը և գյուղատնտեսության ոլորտում տնտեսվարման տարբեր ձևերի արմատավորման դանդաղ ընթացքը: Համայնքում մշակվում է 13,0 հա կարտոֆիլ, 6,0 հա բանջարանոցային մշակաբույսեր:

Համայնքում մինչև օրս ներդրումներ կամ այն աղբյուրներից գումարներ չեն ստացվել, իսկ համայնքապետարանում ֆինանսները բացակայում են և չեն բավարարում: Համայնքում բոլոր Աշխատանքները կատարվում են ձեռքով:

Անասնապահություն: Անտառաշեն համայնքում առկա է՝ 175 գլուխ խոշոր եղջերավոր անասուն, որից 99 կոճղավոր, մանր եղջերավոր անասուններ՝ 76 գլուխ, ձիեր՝ 21 գլուխ. խոզեր՝ 6 գլուխ, ճագարներ 18 գլուխ թոչուն 246 հատ: Համայնքի բնակիչները գյուղ-մթերքները իրացնում են Վանաձորում, հոգալով օրվա հացը:

Անհրաժեշտ է ստեղծել կաթի մսի մթերման կետեր, որը հնարավորություն կտա զարգացնել անասնապահությունը:

ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՂԵՐԻ ԲԱՇԽՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԸՍՏ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ (հա)

	Ընդամենը	Համայնքում առկա	Պետական	Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց սեփականություն

Համայնքի վարչական տարածքը այդ թվում	1043,27	299,83	682,91	60,53
Գյուղատնտեսական նշանակության հողեր	701,17	293,96	782,73	24,48
Բանկելի շինությունների տակ հողեր	16,22	-	-	16,22
Արդյունաբերական, արտադրական շինությունների տակ հողեր	16,06	0,02	-	16,04
Ճանապարհների տակ	0,79	-	0,79	-
Անտառային հողեր	298,61	-	298,61	-
Զբային ֆոնդի հողեր	0,78	-	0,78	-
Այլ	9,64	5,85	-	3,79

Տեղական ինքնակառավարման մարմիններ

Համայնքի ղեկավար՝ Ռաֆիկ Խառատյանի

Համայնքի ավագանի՝

1. Զեյնաբ Զոհրանյան
2. Սուսաննա Խառատյան
3. Քրիստինե Խառատյան
4. Ռոստոմ Խառատյան
5. Էդիկ Մովսիսյան

Ուշեղ կողմեր

- Անտառի առկայություն
- Խմելու ջրի առկայություն
- Աշխատուժի առկայություն
- Անասնապահության զարգացման հնարավորություն

Թույլ կողմեր

- Գործազրկություն
- Տրանսպորտի բացակայություն
- Բուժ. կենտր. բացակայություն
- Դպրոցի բացակայություն

ԱՌԱՋՆԱՀԵՐԹ ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱՀԱՐՑԵՐԻ ՊԱՏՃԱՌԱՀԵՏՆԱՆՔԱՅԻՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՔԱՐՏԵԶԱԳՐՈՒՄ
ԸՍՏ ՊԱՏԿԱՆԵԼՈՒԹՅԱՆ

Հիմնահարց	Պատճառը	Հետևանքը	Այլ ընտրանքային լուծումներ	Պետական մարմին դոնոր կազմակերպություն
Գազաֆիկացում	Ֆինանսների բացակայություն	Բնակիչները կապահովեն գազով	Անհրաժեշտ է պետական աջակցություն	ՀՀ կառավարություն Դոնոր կազմակերպություն Բարերար
Բուժ կետ	Ֆինանսների բացակայություն	Բնակչությունը կունենա բարեկեցիկ սպասարկում	Անհրաժեշտ է պետական աջակցություն	ՀՀ կառավարություն Բարերար
Ջրամբարի վերանորոգում և տարածքի բարեկարգում	Ֆինանսների բացակայություն	Կբարեկարգվի	Անհրաժեշտ է պետական աջակցություն	ՀՀ կառավարություն Համայնքապետարան Դոնոր կազմակերպություն
Ճանապարհների վերանորոգում	Ֆինանսների բացակայություն	Կբարելավվի ավտոմեքենաների և մարդկանց տեղաշարժը	Անհրաժեշտ է պետական աջակցություն	ՀՀ կառավարություն Համայնքապետարան Բարերար

7. Ռազմավարություն

Համայնքի սոցիալ – տնտեսական զարգացման ծրագիրը Ռազմավարությունն է՝ բարեփոխումներ անցկացնելու ճանապարհով հետևողականներն բարելավել համայնքի բնակչության սոցիալ – տնտեսական, մշակութային և հանգստի պայմանները, համայնքը դարձնել բարեկարգ և գրավիչ, զարգացնել գյուղատնտեսության ավանդական ճյուղերը (անասնապահություն և հողագործություն): Համայնքում ստեղծել պայմաններ անասնապահական արտադրանքի իրացման դժվարությունները հաղթահարելու համար:

ԾՐԱԳԻՐ 1

Ճանապարհների բարեկարգում և լուսավորություն

Անտառաշեն համայնքում ճանապարհային ենթակառուցվածքների պահպանման և շահագործման նպատակով իրականացնել «Ճանապարհների բարեկարգում» ծրագիրը: Ծրագրի անմիջական նպատակն է՝ համայնքի բնակիչներին բարեկարգ ճանապարհով ապահովումը: Ծրագրի միջանկյալ արդյունքներն են՝

1-ին միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

1.1. Կատարել միջհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:

1.2. Կատարել ներհամայնքային ճանապարհների բարեկարգում:

1.3. Կատարել դաշտամիջյան ճանապարհների բարեկարգում:

1.4. Հեղեղատարներ կառուցել:

1.5. Ներհամայնքային ճանապարհների լուսավորություն անցկացնել:

2-րդ միջանկյալ արդյունքն ապահովող գործողություններ.

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներից համայնքի կողմից ներդնել աշխատուժ, մեխանիզացիա, սարքավորումներ և անհրաժեշտ գումարի 3%-ը: Ծրագրի հիմնական ռիսկերն են՝ դրամական միջոցների ձեռքբերումը: Ծրագրի հիմնական շահառուներն են Անտառաշեն համայնքի բոլոր բնակիչները: Ծրագրի համառոտ նկարագրություն. Կատարել չափագրում: Կազմել պլանային նախագիծ և բյուջե: Գտնել դոնոր կազմակերպություն: Ծրագրի հավանության արժանանալուց հետո, մրցույթ հայտարարել ճանապարհաշինարարական աշխատանքներ կատարող կազմակերպություն գտնելու նպատակով: Ստանալ համապատասխան գումարը, փոխանցել գումարն ընտրված կազմակերպությանը և կազմակերպել աշխատանքները: Կատարել համայնքային ներդրումներ: Այժմ համայնքի ճանապարհները գտնվում են քայքայված վիճակում, կահավորված չեն և բացակայում է փողոցային լուսավորությունը: Ծրագրի իրականացումից հետո համայնքում մեքենաները կերթևեկեն անվտանգ, գյուղացիները հեշտ կհասնեն բուժ-սպասարկման հաստատություններ, սպառման շուկաներ, մայրուղի և գյուղացիների սոցիալ-տնտեսական վիճակը կբարելավվի:

ԾՐԱԳԻՐ 2

Անտառաշեն համայնքի գազաֆիկացում

Ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսներից համայնքի կողմից ներդնել աշխատուժ, մեխանիզացիա, սարքավորումներ և անհրաժեշտ գումարի 3%-ը: Ծրագրի հիմնական ռիսկերն են՝ դրամական միջոցների ձեռքբերումը: Ծրագրի հիմնական շահառուներն են Անտառաշեն համայնքի բոլոր բնակիչները: Համայնքի բյուջեում համապատասխան միջոցներ չլինելու պատճառով անհրաժեշտ է գտնել նմանատիպ աշխատանք կատարող դոնոր ընկերություն:

ԱՆՏԱՌԱՇԵՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱԴԱՆԻ ԿԱՌԱՑՎԱԾՔԸ

